

Verksamhetsberättelse 2013 Medicinska fakulteten

**Fastställd av fakultetsnämnden vid medicinska fakulteten 2014-03-20
Dnr FS 1.3.7-244-14**

Medicinska fakultetens verksamhetsberättelse 2013

1 Inledning

1.1 Allmänt om fakulteten

Medicinska fakulteten består av 13 institutioner och fyra centrumbildningar. Fakulteten ansvarar för utbildningar inom vård- och hälsoområdet och har en omfattande forskning och forskarutbildning inom ett 80-tal ämnesinriktningar. Fakulteten har ca 5700 studenter inom grund- och avancerad nivå och ca 650 studerande på forskarnivå. Fakulteten har ca 1200 anställda, ungefär hälften är lärare.

Nyckeltal (kalenderårssiffror)	2013	2012	2011	2010	2009
Antal institutioner:	13	13	13	13	13
Antal centrumbildningar:	4	3	3	3	3
Antal utbildningsprogram på grundnivå och avancerad nivå	15	13	13	13	13
Antal fristående kurser (HSTK)	270	289	375	348	410
Antal registrerade studenter på grund- och avancerad nivå:	5283	5855	6 007	5 791	5 947
- Varav andel kvinnor:	70 %	72 %	71 %	71 %	71 %
Antal helärsstudenter (HSTK):	3608	3 511	3 554	3 419	3 462
Antal helärsprestationer (HPRK):	3421	3 334	3 289	3 306	3 213
Prestationsgrad:	95 %	95 %	93 %	97 %	93 %
Antal studenter inom utbildning på forskarnivå:	523	524	519	522	505
- Varav andel kvinnor:	295	56 %	56 %	57 %	59 %
Antal anställda:	1237	1172	1 215	1 198	1 114
- Varav andel kvinnor:	63 %	60 %	60 %	59 %	59 %
Andel lärare/forskare (enl. nu gällande anställningsordning) av totala antalet anställda:	43 %	44 %	42 %	45 %	44 %
Andel teknisk/administrativ personal av totala antalet anställda:	35 %	34 %	27 %	24 %	26 %
Andel disputerade lärare/forskare (enl. nu gällande anställningsordning) av totala antalet lärare/forskare:	84 %	84 %	82 %	80 %	77 %
Ekonomisk omsättning (mnkr):	1 538	1 498	1 425	1 348	1 224
- Varav intäkter av anslag (inkl. ALF och TUA, mnkr):	1 002	954	955	932	863
- Varav intäkter av externa bidrag och uppdrag (mnkr):	418	408	373	329	284
- Varav övriga intäkter (främst intern försäljning, mnkr):	117	136	97	87	77
Oförbrukade externa medel (mnkr):	370	358	389	410	349
Myndighetskaper (mnkr):	190	188	153	129	124

Tabell 1.1. Källor: Fokus, Ladok, Primula, Raindance

1.2 Pressmeddelanden 2013

Under 2013 publicerades och distribuerades sammanlagt 127 pressmeddelanden från medicinska fakulteten via Umeå universitet och dess distributionstjänst NewsDesk. Av dessa presenterade 81 doktorsavhandlingar som lagts fram under året. Övriga pressmeddelanden rör nyheter vid fakulteten, som priser, tilldelning av forskningsmedel, publicerade artiklar i vetenskapliga tidskrifter.

Under 2013 var de fem mest lästa pressmeddelandena av journalister/redaktörer via Mynewsdesk följande:

- Inre styrka är viktigt för äldres upplevelse av hälsa, 239 läsningar; avhandling
- Obalans i tarmfloran kan öka risken för glutenintolerans, 220 läsningar, avhandling
- Webbutbildning kan minska konflikter i boenden för personer med utvecklingsstörning, 145 läsningar, avhandling
- Västerbotten blir allt mer hälsofrämjande – men övervikt och fetma är ett orosmoln, 140 läsningar, avhandling
- Ojämnt hemma bidrar till psykisk ohälsa, 120 läsningar, avhandling
- Hur kronisk stress ökar demensrisken, 120 läsningar, avhandling
- Skyddande laktobaciller stannar bara i munnen hos vissa, 119 läsningar, avhandling
- Nivån av D-vitamin kopplas till risk för MS, 118 läsningar, avhandling
- Avregistrerat läkemedel kan bromsa sjukdomsförloppet vid Skelleftejukan, 114 läsningar, studie
- Fin utmärkelse till examensarbeten inom arbetsterapi, 107 läsningar, nyhet

**Pressmeddelandetjänsten, Mynewsdesk, har under 2013 ändrat metod för att beräkna antalet läsare, vilket gör att jämförelser med tidigare år för närvarande inte går att göra.*

Pressmeddelanden om avhandlingar 2011-2013

	2013	2012	2011	Genomsnitt 2011-2013
Antal disputationer	86	79	76	81
varav vt	59	52	40	50,3
ht	27	27	36	30
Antal pressmeddelanden	81	63	66	70
Procentandel av antalet disputationer	94,2	79,8	86,8	86,9

Tabell 1.2. Pressmeddelanden om avhandlingar

Under hösten 2013 ökades insatserna för att presentera allmänna nyheter kopplade till fakulteten, samt nyheter som rör utbildning och studentrekrytering. Bland dessa kan nämnas:

21 augusti: Sveriges bästa äldreboende – Yngve Gustafsson, tv-program i tre delar

14 oktober: Porträtt Birgitta Bernspång i samband med arbetsterapins dag

25 oktober: Examensarbeten inom arbetsterapi belönas

26 november: Meriterade lärare

27 december: Elina Rönnqvist, sjuksköterskestudent, VM-silver i styrkelyft

1.3 Vetenskapsluncher

Under 2013 genomfördes fem vetenskapsluncher där forskare från fakulteten presenterade sina rön för en intresserad allmänhet. Arrangemangen genomfördes på Kafé Station.

- 7 februari – Gammal livsstil och nutida hälsa i Sápmi, Lena Nilsson, epidemiologi
- 14 mars – Hur skyddar vi oss mot harpest? Anders Sjöstedt, klinisk bakteriologi
- 10 oktober – Ny magnetkamerateknik förbättrar värden vid stroke, Anders Wählin, medicinsk teknik
- 7 november – Snabbare hudcancerdiagnos med ljus och elektricitet, Ida Bodén, kirurgi och kemi
- 28 november – Pacemaker för hjärnan – nya möjligheter för kropp och själ, Patric Blomstedt, neurokirurgi

1.4 Forskarblogg

Tre representanter för medicinska fakulteten har under året medverkat i Umeå universitets forskarblogg. Dessa är:

Torgny Stigbrand

Stefan K Nilsson

Anna Överby Wernstedt

1.5 Marknadsföring av utbildning och studentrekrytering

Samordning av fakultetens deltagande vid Informationsdagen, den 7 februari 2014.

Informationsdag T1, vid terminsstart vår och höst. Utbildningsinsats för universitetets mässteam, hösten. Student för en dag/studiebesök – under hösten 2013 ville 16 studenter besöka program vid medicinska fakulteten, varav några ville besöka två program. De flesta ville besöka Arbetsterapeutprogrammet, Läkprogrammet och sjukgymnastprogrammet.

1.6 Webb

Under året har ett omfattande arbete påbörjats för att utveckla fakultetens webbplats. Som exempel kan nämnas utveckling av sidor för medicinska biobanken, sidor för forskarutbildningens temaområden och ny programsida för läkarprogrammet. Uppdateringar av övriga programsidor påbörjades. Utveckling av webbsidan för utlandsstudier (tidigare Internationalisering) har också påbörjats.

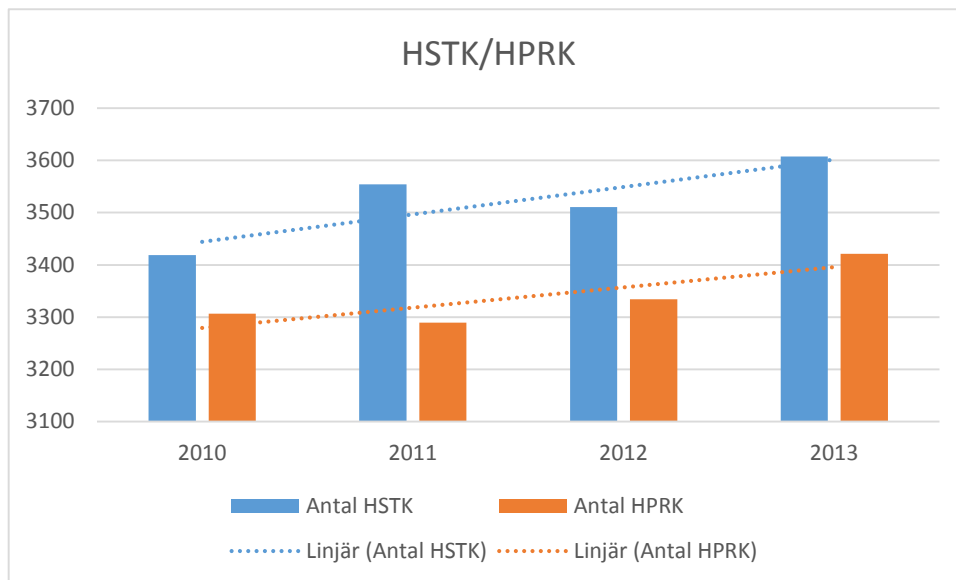
Viktiga händelser vid medicinska fakulteten under 2013 (ett urval)

- 11 januari – ALS-gruppen får Ulla-Carin Lindquists pris, för tredje gången
31 januari – Umeå SIMSAM Lab invigs
4 februari – Umeå universitet med i Vinnovas satsning för nya läkemedel mot diabetes
17 mars – Forskningens dag om cancerforskning hålls i Umeå
24 mars – Forskningens dag om cancerforskning hålls i Härnösand
18 april – Mats Sjöström får medicinska fakultetens pedagogiska pris 2013
19 april – Cancerforskningsdagen samlar 140 forskare från Norrland
28 maj – Läkarstudenterna från Umeå universitet presterar bäst i ett nationellt perspektiv vid de AT-prov som genomförs i samband med att de ansöker om legitimation
2 september – Umeå universitet startar ett masterprogram i omvårdnad
26 september – Forte tilldelar Jenny Lindehall Hadrévi och Mia Conradsson 1 600 000 kronor vardera för att genomföra internationell post doc
2 oktober – Två Umeåbaserade infektionsprojekt under ledning av Sven Bergström, respektive Niklas Arnberg, får närmare 57 miljoner kronor från Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse
18 oktober – Patrik Danielson får Svenska Läkaresällskapets pris för bästa translationella forskning
19 oktober – Lars Hjalmar Lindholm och Hans Wolf-Watz får Umeå universitets förtjänstmedalj för sina betydelsefulla insatser för universitetet
19 oktober – Iain Mattaj och Jan Håkansson blir hedersdoktorer vid Umeå universitet
24 oktober – Felipe Cava, Patrik Danielson och Karin Wadell tilldelas Vetenskapsrådets projektbidrag till unga forskare på totalt 18 544 000 kronor
25 oktober – Hjärt- och lungfonden tilldelar sju forskare 7 800 000 kronor för åren 2014-2016
5 november – Cancerfonden tilldelar 13 forskare vid fakulteten 24 350 000 kronor för åren 2014-2016
6 november – Lena Gunhaga får Fernströmpriset 2013, som går till ”yngre, särskilt lovande och framgångsrika forskare”.
6 november – Stiftelsen för strategisk forskning, SSF, har utsett Anna K Överby Wernstedt vid Umeå universitet till ”Framtidens forskningsledare”.
7 november – SIDA Swedish Research Links/VR tilldelar Caroline Grabbe och Joacim Rocklöv 1 492 000 kronor för Internationellt forskningssamarbete.
12 november – Formas tilldelar Eva Rönmark 2 478 999 kronor för projektet Triklorammin i luften på badhus och dess relation till hälsoeffekter hos exponerade barn för perioden 2014-2016
29 november – Sjoerd Wanrooij blir Wallenberg Academy Fellows vid Umeå universitet.
5 december – Linda Sandblad utses till Gunnar Öquist Fellow av Kempestiftelserna

2 Ekonomi

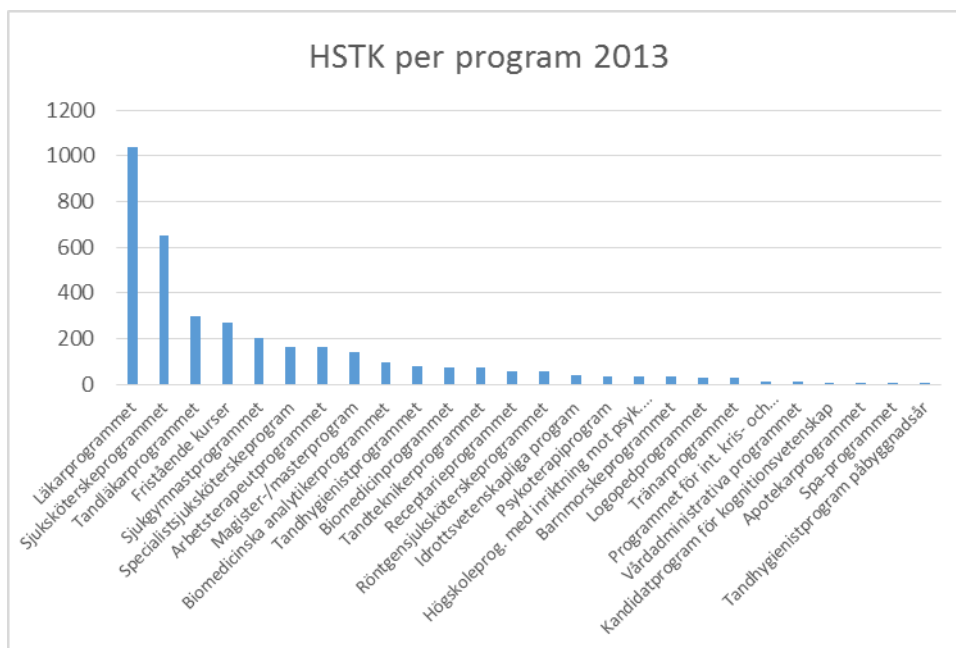
2.1 Helårsstudenter

Totalt registrerades 5 283 studenter på kurser vid fakultetens institutioner under 2013. Det totala antalet helårsstudenter var 3 608, vilket var 97 fler än 2012, se figur 1. Ökningen beror huvudsakligen på utbyggnad av läkar- och tandläkarprogrammet, vilka sammanlagt ökat med 101 helårsstudenter. Prognosen framåt är att fakulteten kommer att öka antalet helårsstudenter. Läkarprogrammet, tandläkarprogrammet och sjuksköterskeprogrammet är program som är under utbyggnad och dessa utbildningar kommer att generera en stabil ökning av antalet helårsstudenter de kommande åren. Antalet helårsprestationer 2013 uppgick till 3 421, vilket motsvarar en genomsnittlig prestationsgrad på 95 % (baserat på kalenderår).

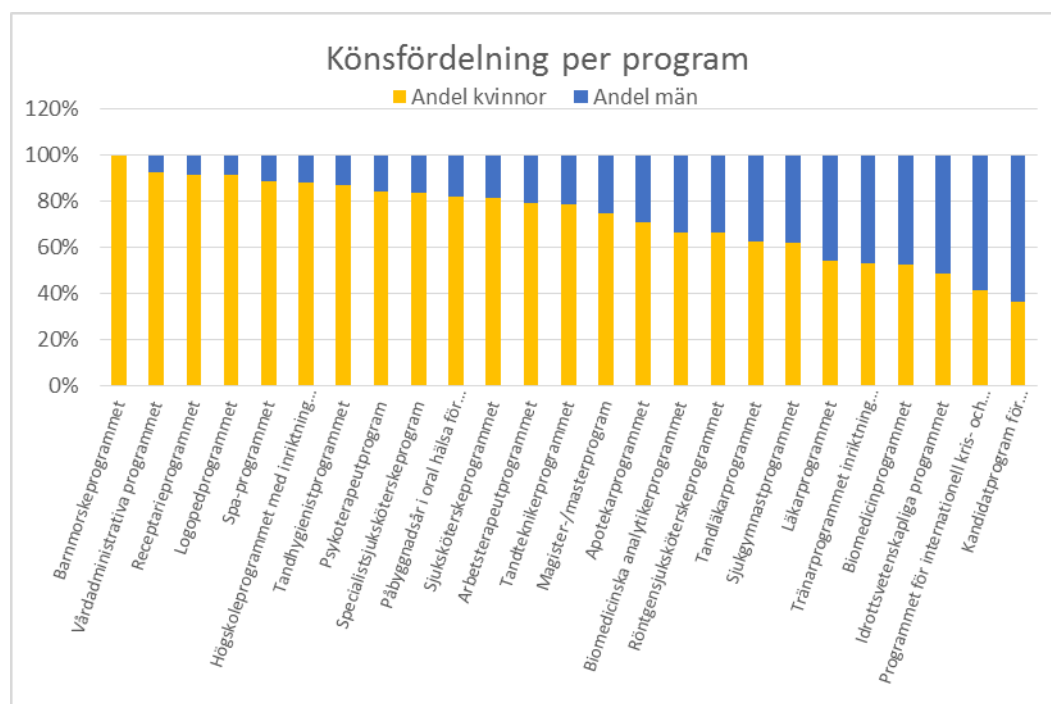
Figur 2.1. Antal helärsstudenter 2010-2013. Antalet helärsstudenter vid fakulteten har under perioden ökat med ca 6 %.

Läkarprogrammet, sjuksköterskeprogrammet och tandläkarprogrammet var de utbildningar som hade flest registrerade helärsstudenter 2013, se figur 2.2.

Figur 2.2. Antal helärsstudenter per program 2013

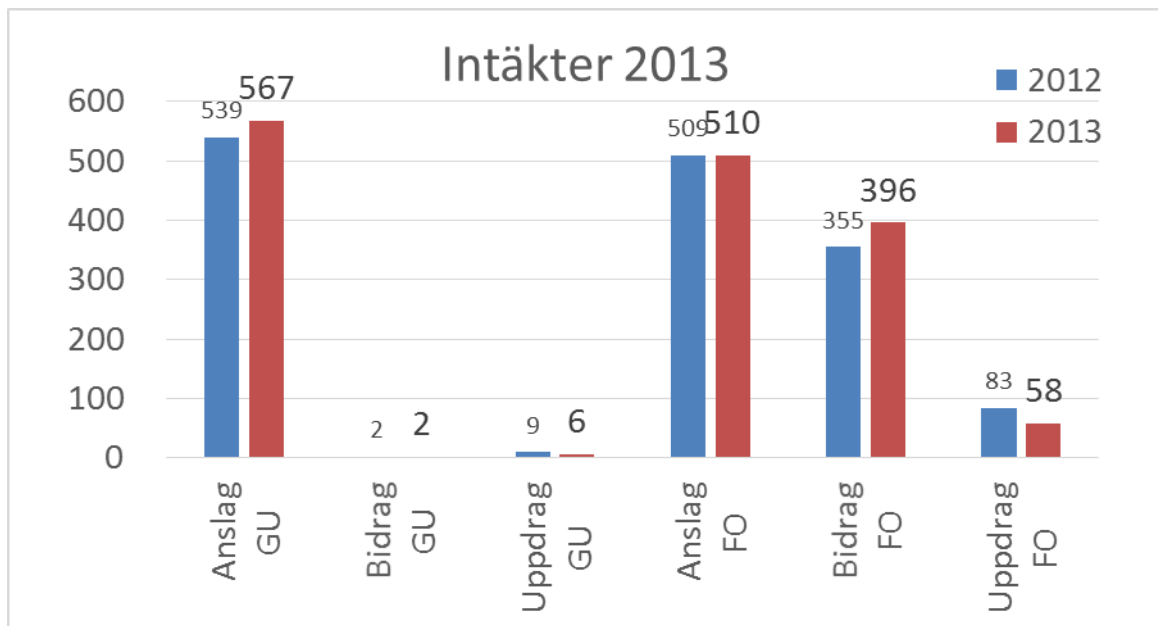
Av samtliga registrerade studenter 2013 var 70 % kvinnor. Könsfördelningen varierar mellan programmen men högst andel kvinnliga studenter fanns inom barnmorskeprogrammet (100 %) samt vårdadministrativa programmet (93 %). Kandidatprogrammet för kognitionsvetenskap har den lägsta andelen kvinnor (36 %).

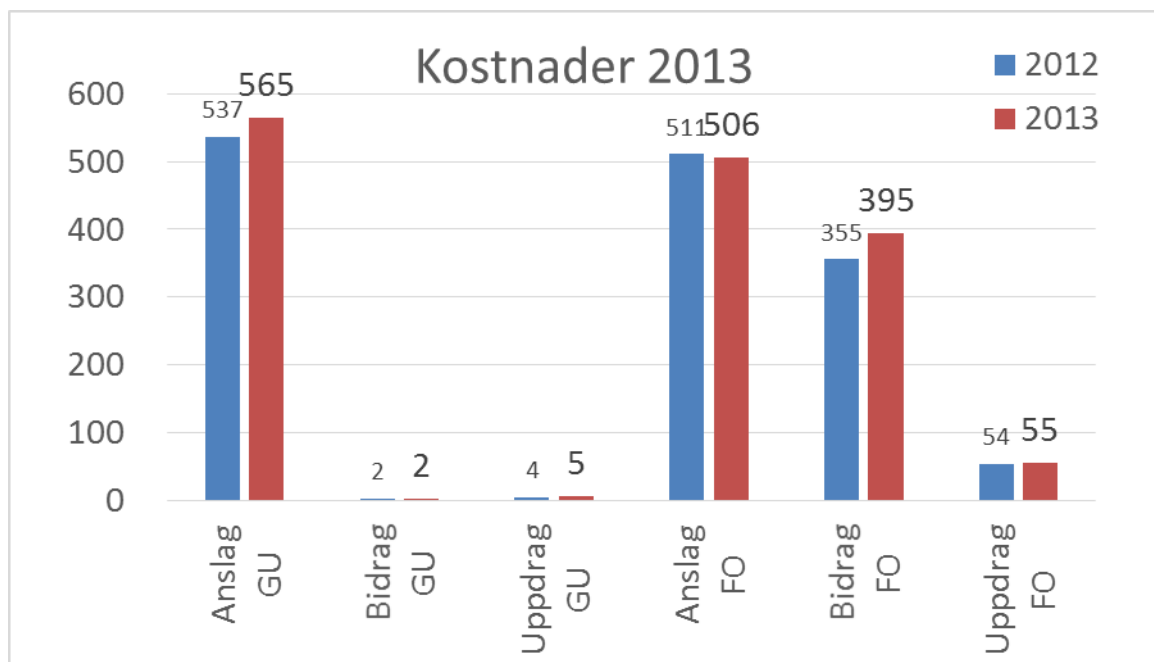
Figur 2.3. Könsfördelning registrerade studenter per program 2013

2.2 Fakultetens samlade ekonomi

Det samlade ekonomiska resultatet för samtliga verksamheter 2013 var ett överskott på 9,4 mnkr, vilket är fördelat med +3,6 mnkr på externfinansierad verksamhet samt med +5,7 mnkr på anslagsfinansierad verksamhet. Av dessa 5,7 mnkr avser 1,8 mnkr GU (verksamhet 10-11) och 3,9 mnkr FO (verksamhet 20-21). Totala intäkter (inkl. ALF/TUA motsvarande 308 mnkr) uppgick till 1 538 mnkr, vilket var en ökning med 40 mnkr jämfört med år 2012. Framförallt ökar intäkterna inom anslagsfinansierad grundutbildning och bidragsfinansierad forskning. Trots denna totala ökning har resultatet för 2013 försämrats jämfört med 2012 pga att kostnaderna ökat mera än intäkterna.

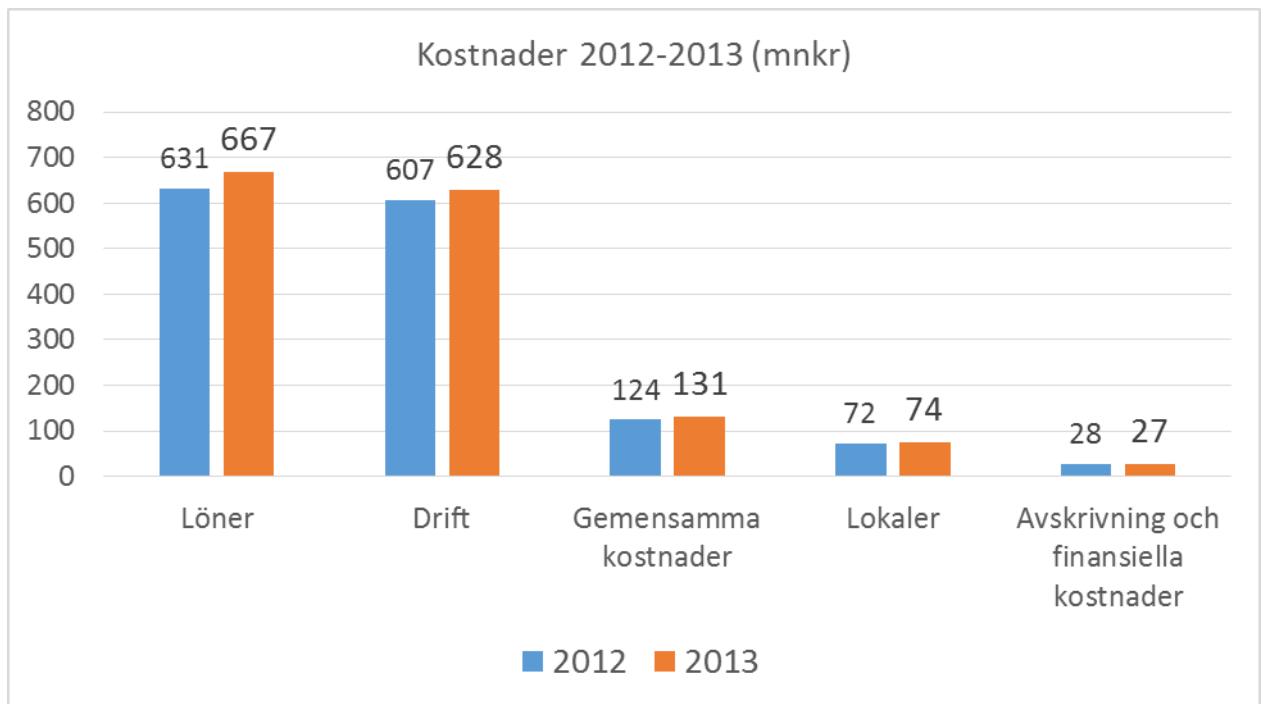

Figur 2.4. Intäkter per verksamhet 2012-2013

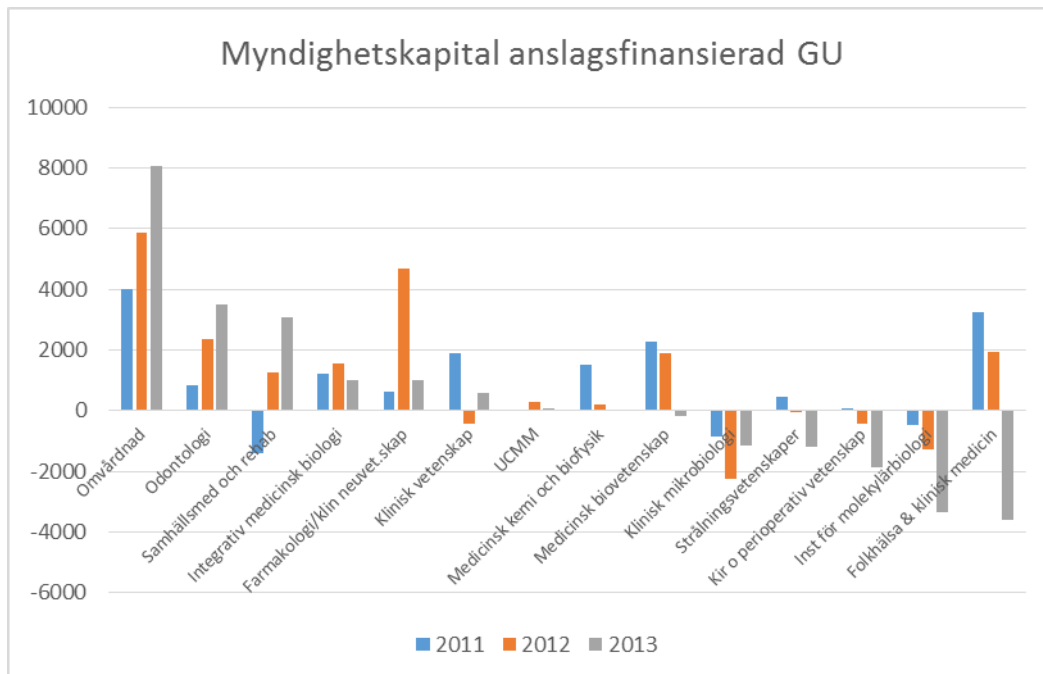
Figur 2.5. Kostnader per verksamhet 2012-2013

Kostnadsökningarna är störst inom anslagsfinansierad grundutbildning och bidragsforskning. Fakultetens största utgifter avser personalkostnader.

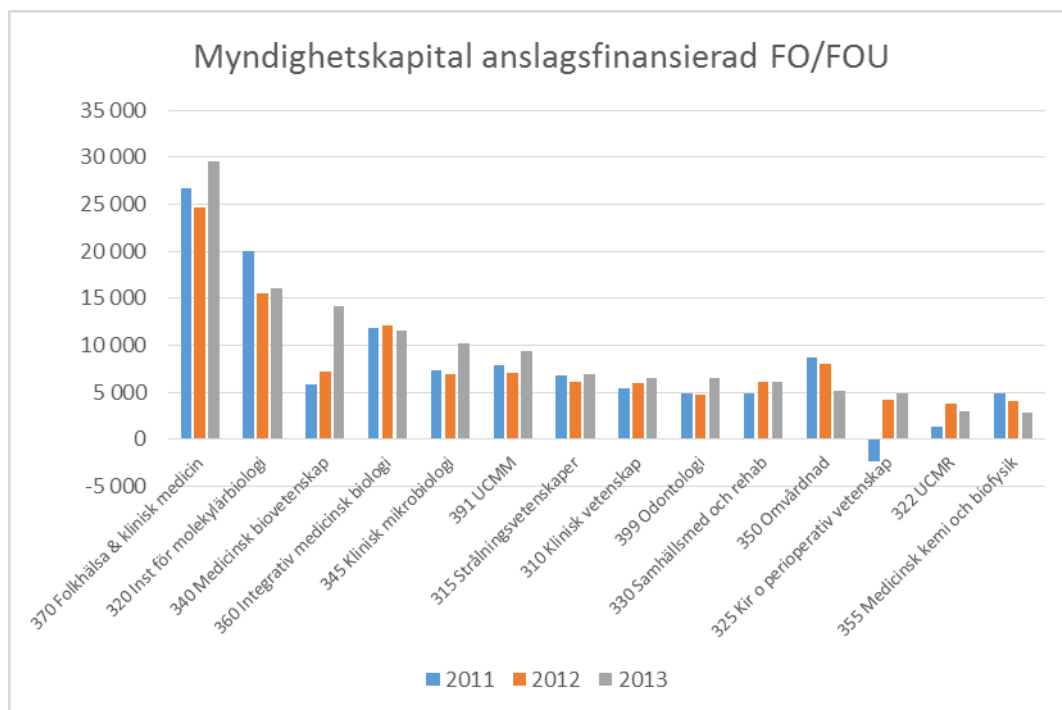
Figur 2.6. Fördelning av kostnader 2012-2013.

Inom anslagsfinansierad grundutbildning har fakulteten vid utgången av år 2013 ett myndighetskapital på totalt 51,7 mnkr. Ackumuleringen av kapital inom grundutbildning på fakultetsgemensam nivå har fortsatt öka de senaste tre åren till 45,6 mnkr vid utgången av 2013. Institutionernas sammanlagda myndighetskapital inom grundutbildning är 6,1 mnkr och har inom anslagsfinansierad grundutbildning minskat från 2012 med 9,5 mnkr.

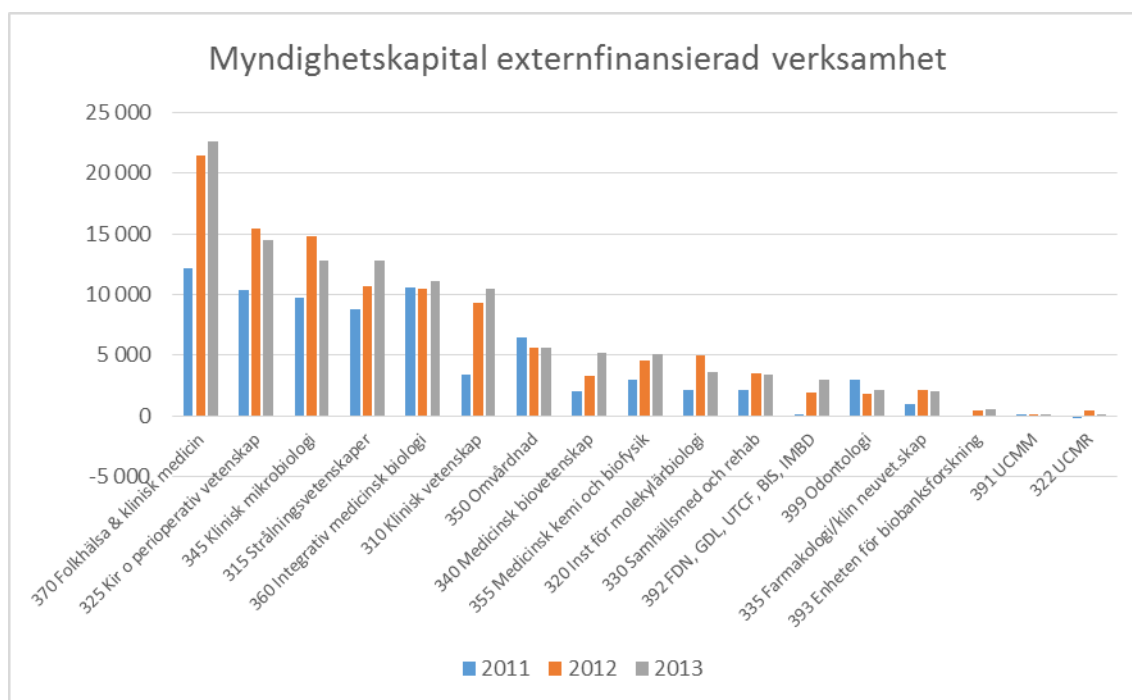
Figur 2.7. Myndighetskapital per institution 2011-2013 anslagsfinansierad grundutbildning

Inom anslagsfinansierad forskning har fakulteten totalt vid utgången av år 2013 ett myndighetskapital på 35,9 mnkr, vilket fördelar sig med -102 mnkr på fakultetsgemensam nivå och 137,9 mnkr på institutionerna, vilket är en ökning av institutionernas kapital från 2012 med 18,0 mnkr.

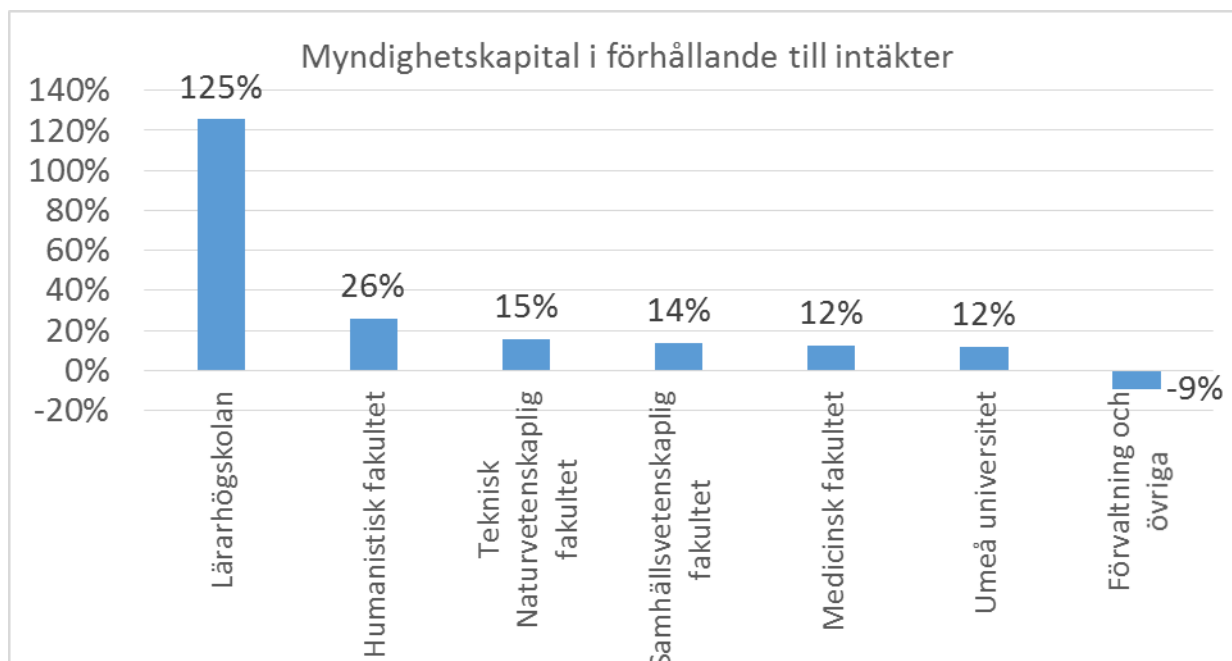
Figur 2.8. Myndighetskapital per institution 2011-2013 anslagsfinansierad forskning/forskarutbildning

Mer än hälften av fakultetens totala myndighetskapital kommer från verksamheterna bidrag/uppdrag inom grundutbildning och forskning (54 %). Totalt har fakulteten ett myndighetskapital från bidrags- och uppdragsverksamheter (grundutbildning enligt verksamheterna 12 och 13 samt forskning enligt verksamheterna 22 och 23) på 102,7 mnkr. Fakultetsgemensam nivå har ett ackumulerat underskott motsvarande -11,9 miljoner och institutionerna tillsammans har ett positivt myndighetskapital från dessa verksamheter som vid utgången av år 2013 uppgår till 114,6 mnkr.

Figur 2.9. Myndighetskapital per institution 2011-2013 externfinansierad verksamhet

Medicinska fakulteten har, i jämförelse med universitetet och övriga fakulteter och förvaltning, ett totalt myndighetskapital motsvarande 12 % av fakultetens intäkter.

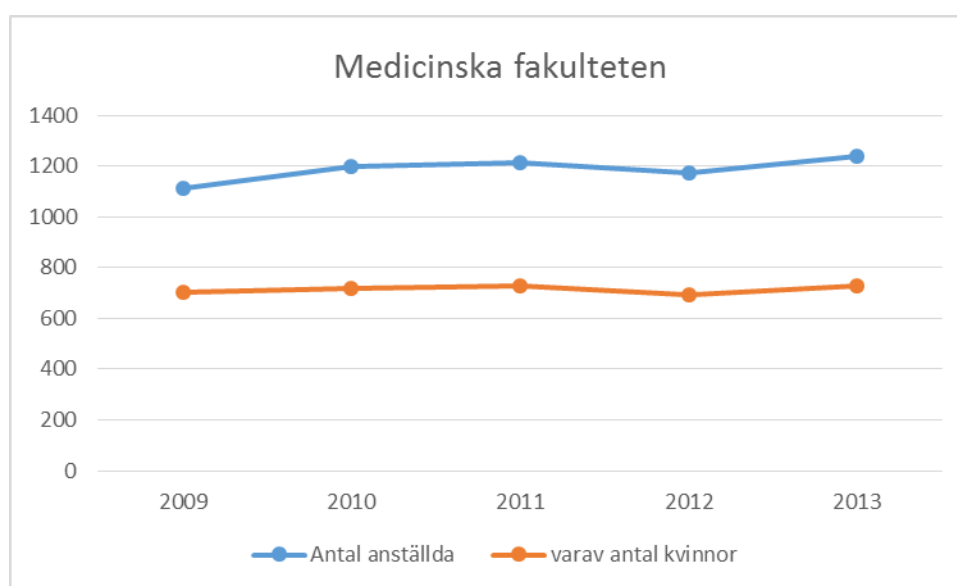

Figur 2.10. Jämförelse myndighetskapital i förhållande till intäkter 2013

Fakultetens oförbrukade bidrags- samt uppdragsmedel har ökat marginellt och uppgår till sammanlagt 323,8 mnkr (2012: 322,3 mnkr).

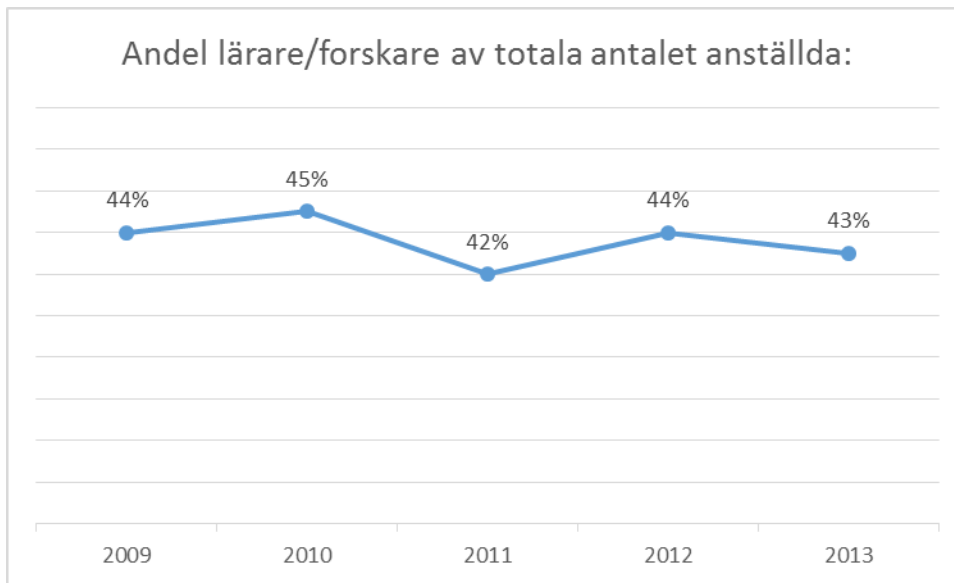
3 Personal och anställning

Totalt fanns oktober 2013 1237 anställda inom fakulteten motsvarande 1069 heltidsekvivalenter, varav 63 % kvinnor.

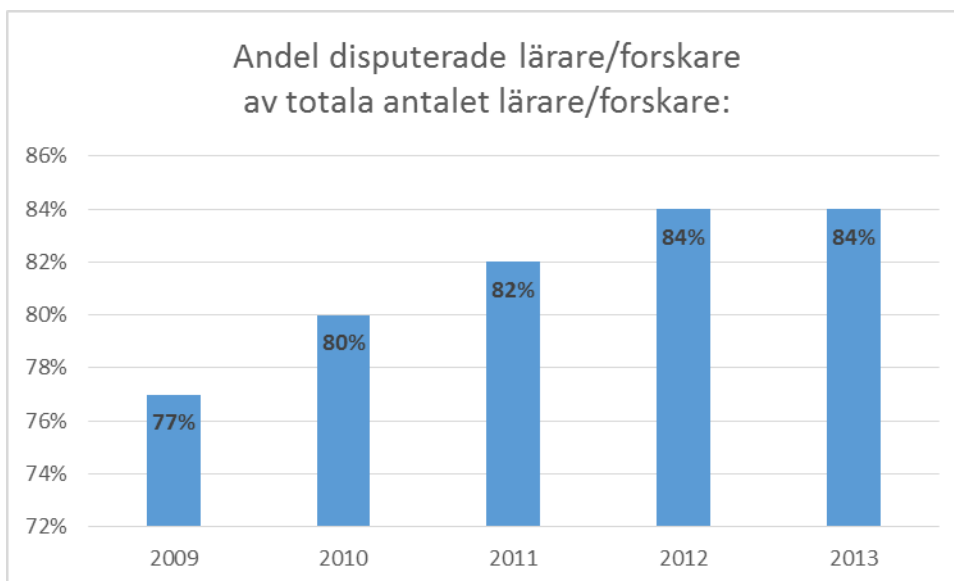
Figur 3.1. Antal anställda under år 2009-2013. Källa: Primula

Oktober 2013 var andelen lärare/forskare av totala antalet anställda 43 %, vilket är en minskning sedan året innan.

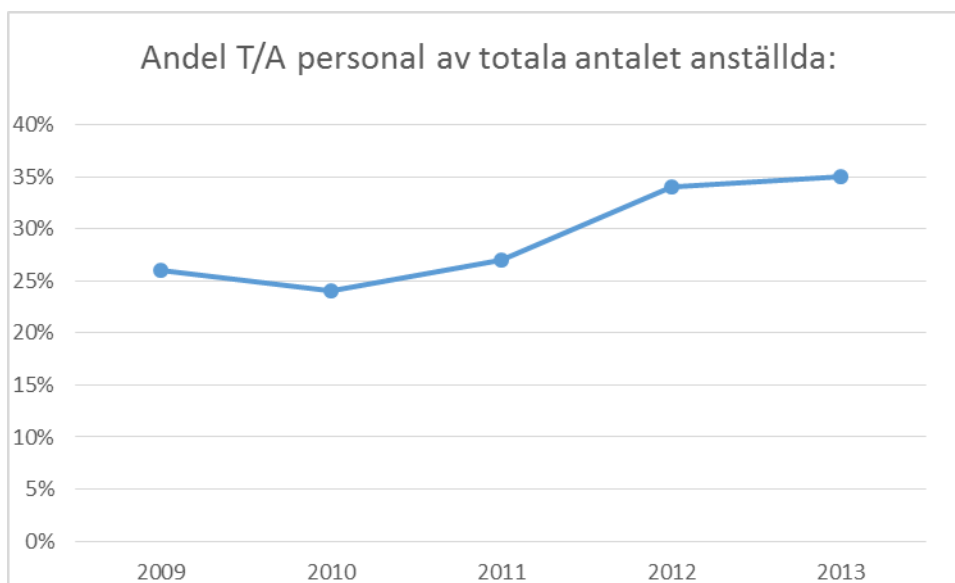

Figur 3.2. Andel lärare/forskare av totala antalet anställda under år 2009-2013. Källa Primula.

Oktober 2013 var andelen disputerade lärare/forskare av totala antalet lärare/forskare 84 %. Noteras kan en ökning av andelen varje år förutom år 2013.

Figur 3.3 Andel disputerade lärare/forskare av totala antalet lärare/forskare under år 2009-2013. Källa: Primula.

Figur 3.4. Andel teknisk/administrativ personal av det totala antalet anställda under år 2009-2013. Källa: Primula.

I kategorin teknisk/administrativ personal ingår all personal utöver lärarbefattningarna i den nu gällande anställningsordningen. I denna kategori ingår även disputerad forskande personal såsom förste forskningsingenjör och förste forskningsassistent.

4. Forskning

4.1 Forskningsnämnden (FON) och forskarutbildningsutskottet (FUT)

Forskningsnämnden och forskarutbildningsutskottet har under året bl.a. arbetat med nedanstående frågor:

Strategiska prioriteringar för forskarutbildning

Kontrakt för forskning och forskarutbildning

Delmål för forskarutbildning

Forskarutbildningskurser, fra samarbete med teknisk-naturvetenskaplig fakultet

Tematiska interna forskarskolor

Lärandemål i individuella studieplaner och i allmän studieplan för medicinsk vetenskap och hur dessa lärandemål ska examineras

Policy för undantag från krav på grundläggande behörighet

Inaktiva doktorander

Uppföljning av individuell studieplan

Representerat fakulteten vid ORPHEUS-konferens i Prag samt vid nationellt möte i Linköping

Beslut har fattats om tilldelning av löne-medel och repatrieringspaket inom ramen för satsningen på preklinisk-klinisk medicin, en satsning som fortlöper framgångsrikt. I slutet av verksamhetsåret beslutade Fakultetsnämnden att utvidga forskaraktiviteten, som mycket framgångsrikt skapar möjligheter att rekrytera forskarstuderande från grundutbildningen, ett av de fastslagna målen inom ramen för kontraktet för forskning och utbildning på forskarnivå. Forskningsnämnden har också beslutat om fördelning av bioteknikmedel.

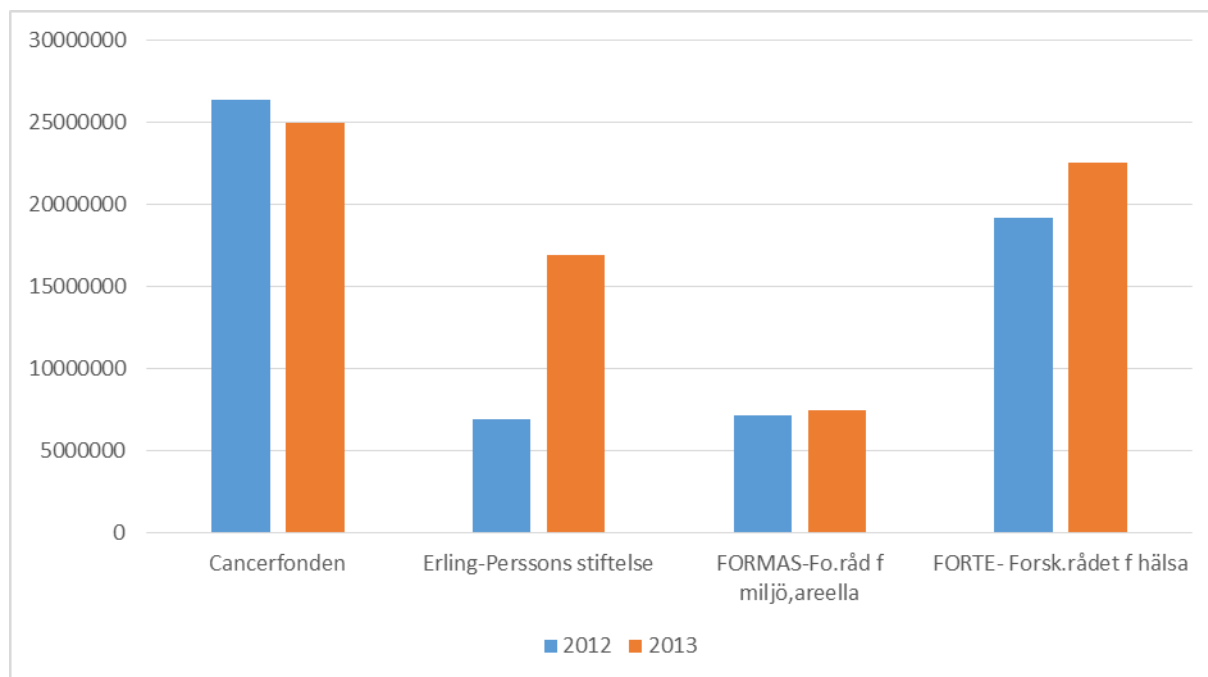
4.2 Forskningsanslag till medicinska fakulteten

2012 erhöll 26 forskare vid fakulteten sammanlagt 75 536 tkr från Vetenskapsrådet (VR), varav 2 fick projektbidrag för Unga forskare. 2013 beviljades 15 forskare VR-anslag, tre fick projektbidrag

för Unga forskare. Sammanlagt, för perioden 2013 till 2018, har fakulteten beviljats 60 744 tkr. Det är en minskning jämfört med förra året, något som föranlett fakultetsledningen att utlysa temporära stöd till 10 forskare som i år förlorade sina bidrag från VR.

Forskningsnämnden har under året även kunnat stödja mottagarna av VR-Ung anslag med startbidrag.

Totalt har erhållna externa bidrag till medicinska fakulteten ökat från 2012 till 2013. De erhållna bidragen från Cancerfonden har minskat något, men forskare vid fakulteten har erhållit större bidrag från Erling-Persson, FORMAS och FORTE. Även andra konkurrensutsatta forskningsbidrag har ökat sedan 2012.

Figur 4.1. Erhållna bidrag till medicinska fakulteten, 2012-2013. Källa: Raindance.

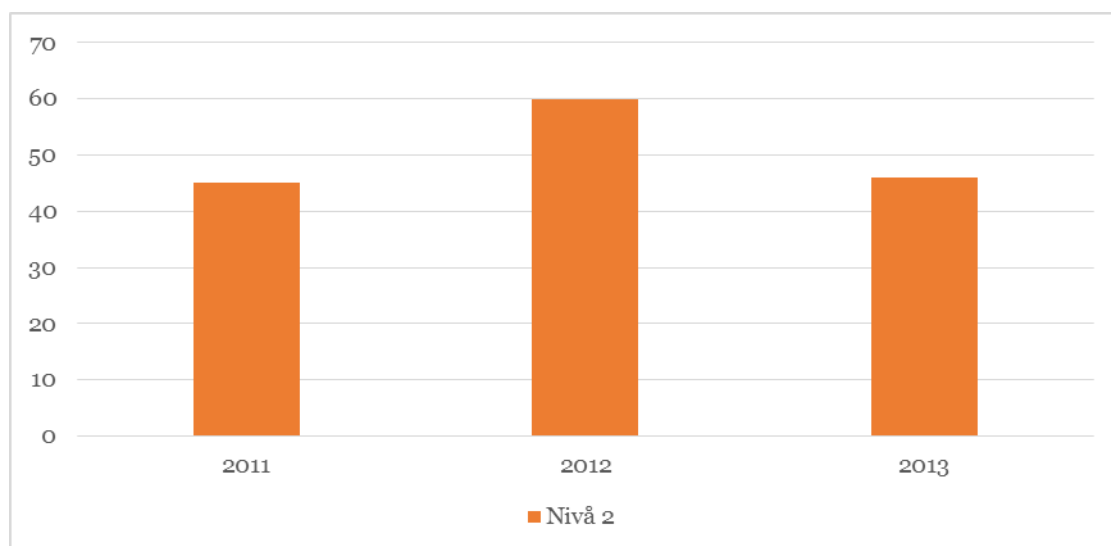
I Figuren nedan återges institutionsvis antalet författarfraktioner så som de publicerats i DiVA vid fakulteten under åren 2010-2013. Det återger publikationer i form av artiklar, översikter, bokkapital och böcker. 2013 års siffror är troligen något för låga då institutionerna inte ännu hunnit lägga in alla publikationer i DiVA. I Figuren återfinns även genomsnittlig publikationsnivå enligt det Norska systemet.

Medicinska fakulteten, 2010-2013	Summa av författarfraktioner	Medel av Norsk nivå
Institutionen för farmakologi och klinisk neurovetenskap	123	1,21
Institutionen för folkhälsa och klinisk medicin	629	1,15
IMB	83	1
Institutionen för kirurgisk och perioperativ vetenskap	196	1,2
Institutionen för klinisk vetenskap	205	1,1
Institutionen för klinisk mikrobiologi	70	1,1
Institutionen för medicinsk biovetenskap	111	1,2
Institutionen för medicinsk kemi och biofysik	54	1,1
Institutionen för molekylärbiologi	55	1
Institutionen för odontologi	95	1,1

Institutionen för omvårdnad	135	1,1
Institutionen för samhällsmedicin och rehabilitering	160	1
Institutionen för strålningsvetenskaper	135	1,2
Enheten för biobanksforskning	2	1,3
MIMS	13	1,1
UCMM	25	1
UCMR	11	1,2
UFBI	4	1,3

Tabell 4.1. Författarfraktioner. Källa: DiVA

Medicinska fakultetens forskare publicerar både inom tidskrifter som rankas som 1 och 2 enligt den Norska listan. Nedanstående figur visar att antalet författarfraktioner i tidskrifter som rankas som 2 i Norska listan ökade från 2011 till 2012, för att inte ännu nå lika högt upp för 2013. Detta kan bero på att institutionerna inte ännu hunnit lägga in alla artiklar i DiVA.

Figur 4.2. Summa författarfraktioner i Nivå 2 tidskrifter, 2011-2013. Källa: DiVA.

4.3 Docenturer

Antalet utnämnda docenter för medicinska fakulteten har ökat från 15 år 2012 till 18 år 2013.

5 Utbildning på forskarnivå

5.1 Antagna 2013

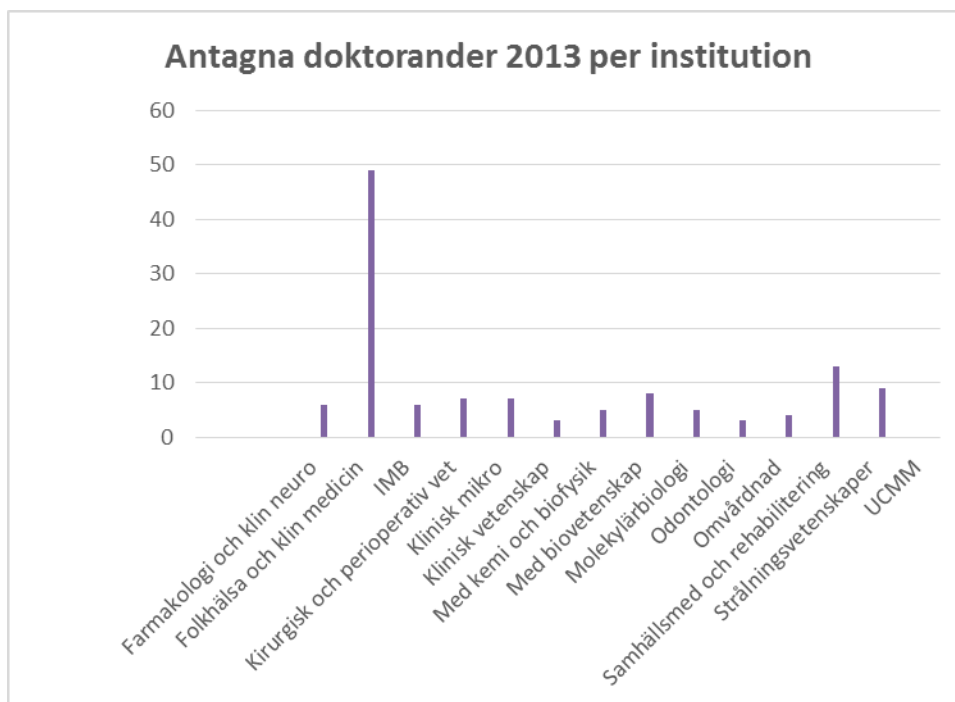
Under 2013 har 124 personer antagits till utbildning på forskarnivå (59 kvinnor (48%) och 65 män (52%)). Under de senaste åren har könsfördelningen bland fakultetens doktorander varit relativt jämn med tendens mot att allt fler kvinnor antas till utbildning på forskarnivå. 2012 bröts den trenden då könsfördelningen var nästintill jämn beroende på att färre kvinnor antagits samtidigt som antalet antagna män varit oförändrat de senaste åren. 2013 års statistik visar att för första gången sedan 2010 har fakulteten antagit fler män än kvinnor till utbildning på forskarnivå. Huruvida detta är en ny trend får kommande års antagningsstatistik utvisa.

Vetenskapsområde/fakultet	2009	2010	2011	2012	2013
---------------------------	------	------	------	------	------

Humanistisk- samhällsvetenskapligt vetenskapsområde	Kv.	38	43	23	23	
	Män	24	34	29	29	
	Tota lt	62	77	52	52	
Humanistisk fakultet	Kv.				28	3
	Män				16	0
	Tota lt				44	3
Samhällsvetenskaplig fakultet	Kv.				27	16
	Män				24	8
	Tota lt				51	24
Medicinskt vetenskapsområde/ Medicinsk fakultet	Kv.	71	41	67	50	59
	Män	54	48	53	48	65
	Tota lt	125	89	120	98	124
Naturvetenskapligt vetenskapsomr/ Teknisk-naturvetenskaplig fakultet	Kv.	19	30	22	29	16
	Män	37	53	25	27	34
	Tota lt	56	83	47	56	50
Totalt universitetet	Kv.	128	114	114	134	93
	Män	115	135	111	115	107
	Tota lt	243	249	225	249	201

Tabell 5.1. Totalt antal antagna personer på forskarnivå under perioden 2009-2013. Källa: SCB.

5.2 Antal antagna doktorander 2013 uppdelade på institution

Figur 5.1. Antagna doktorander 2013. Källa: LADOK.

5.3 Antal aktiva doktorander 2013

Under 2013 fanns vid fakulteten 533 aktiva doktorander (>1% aktivitet), vilket motsvarar 43% av universitetets totala antal aktiva doktorander. 55% av fakultetens aktiva doktorander var kvinnor. De senaste åren har antalet aktiva doktorander varit relativt konstant, drygt 520, med en något större andel kvinnliga doktorander. Om antagningsciffrorna för 2013 visar sig vara en trend, dvs att fler män än kvinnor antas de kommande åren, kommer detta givetvis att framgent påverka könsfördelningen bland fakultetens aktiva doktorander. Antal doktorander med en aktivitet på >10% var under året 516 personer, 285 kvinnor och 231 män.

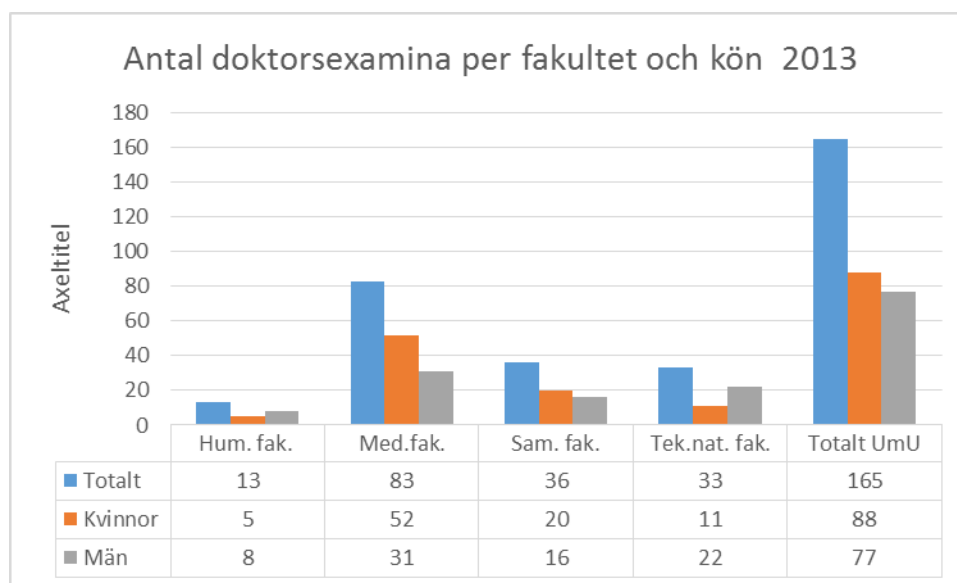
		2009	2010	2011	2012	2013
Vetenskapsområde/fakultet vetenskapsområde	Kv.	209	241	217		
	Män	182	184	177		
	Totalt	391	425	394		
Humanistisk fakultet	Kv.				93	87
	Män				61	57
	Totalt				154	144
Samhällsvetenskaplig fakultet	Kv.				142	126
	Män				124	110
	Totalt				266	236
Medicinskt vetenskapsområde/ Medicinsk fakultet	Kv.	298	296	291	293	295
	Män	207	226	228	231	238
	Totalt	505	522	519	524	533

	lt					3
Naturvetenskapligt vetenskapsomr/ Teknisk-naturvetenskaplig fakultet	Kv.	128	127	121	138	126
	Män	187	211	205	188	188
	Totalt	315	338	326	326	314
Totalt universitetet	Kv.	635	656	629	666	634
	Män	576	621	621	604	593
	Totalt	1 211	1 277	1 239	1 270	1 227

Tabell 5.2. Totalt antal aktiva personer på forskarnivå under perioden 2008-2013. En aktiv doktorand definieras som den som har en aktivitet över 1 procent. Källa: SCB.

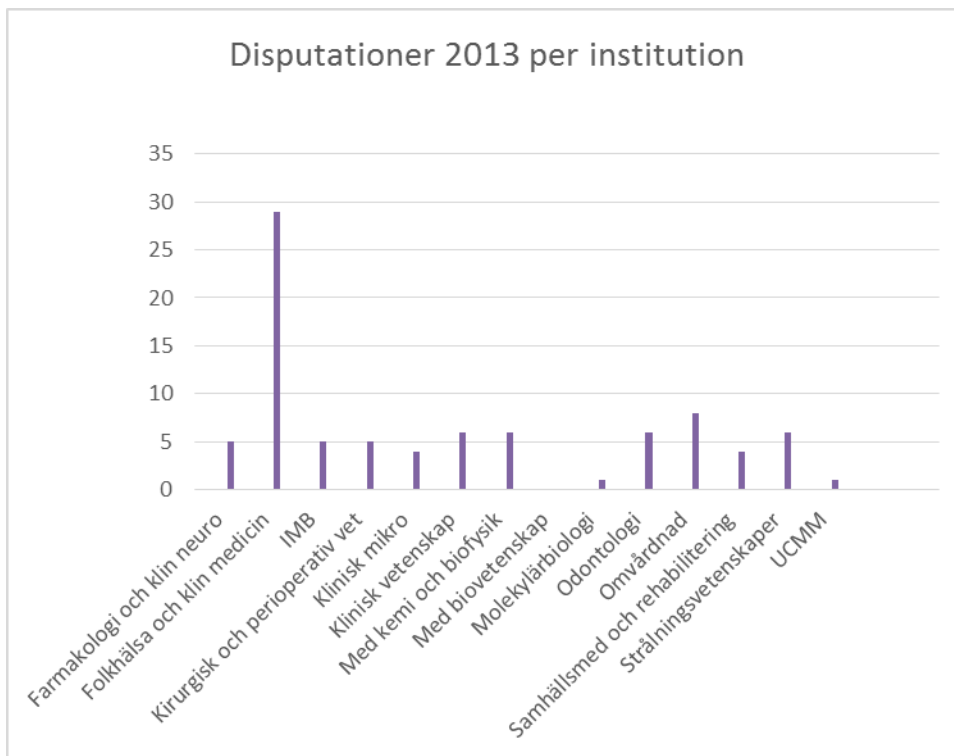
5.4 Antal doktors- och licentiatexamen 2013

Under 2013 avlades 83 doktorexamina och 3 licentiatexamen vid den medicinska fakulteten. Antalet doktors-respektive licentiatexamen har legat relativt konstant under de senaste åren. 52 kvinnor och 31 män avlade doktorexamen och 3 kvinnor avlade licentiatexamen.

Figur 5.2. Antal doktorexamina 2013. Källa: SCB.

5.5 Antal disputationer 2013 uppdelade på institutionsnivå

Figur 5.3. Disputationer 2013 per institution

5.6 Fakultetsnämndsbeslut gällande utbildning på forskarnivå

4 november 2013 fastställde nämnden reviderade allmänna studieplaner för ämnet medicinsk vetenskap för doktorander med licentiat- respektive doktorsexamen som mål.

6 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

6.1 Gemensam introduktionsdag termin 1

Under året har två gemensamma introduktionsdagar för nybörjarstudenter genomförts, 21 februari och 23 september. Temat för dessa dagar har varit "Bemötande, om att se själv och andra". Vid bägge tillfällena har fakulteten anlitat Åsa Falk-Lundqvist, psykolog och dramalärare, universitetslektor vid Institutionen för pedagogik som föreläsare.

6.2 Medicinska fakultetens pedagogiska pris

Mats Sjöström, universitetslektor vid tandläkarutbildningen fick fakultetens pedagogiska pris 2013. Enligt motiveringen fick han priset för sin förmåga och ambition att "förmedla kunskap till studenter på tandläkar- och tandhygienistprogrammen på ett mycket välorganiserat och dessutom roligt sätt". Han har utvecklat fördjupningskursen inom sitt ämne käkkirurgi och ansvarar för och medverkar i ett flertal kurser i grundutbildningen samt fristående kurser och vidareutbildning inom odontologi. Hans starka engagemang i tematisk undervisning med interaktiva föreläsningar med kollegor och studenter, tillsammans med hans lättsamma och professionella förhållningssätt till studenter, patienter och medarbetare i den teoretiska och kliniska undervisningen, gör honom till en mycket uppskattad lärare.

6.3 Nybörjarenkät höstterminen 2013

Nybörjarenkäten delades ut i början av höstterminen och omfattade samtliga studenter som påbörjat studier på grundläggande nivå höstterminen 2013. Studenterna fick bland annat svara på frågor om hur de fick kännedom om utbildning, hur de upplevde mottagandet och vilka faktorer som påverkade deras val av utbildning. Det är andra gången som nybörjarenkäten genomförts där samtliga fakulteter/läraryhögskolan deltar.

Totalt besvarades enkäten av 450 studenter vid fakulteten (varav 29 % män, 70 % kvinnor). Totalt skickades 575 enkäter ut till berörda program och med lite osäkerhet med anledning av reservantagningen till några program så uppgår svarsfrekvensen till ca 79 %.

6.4 Universitetskanslersämbetet kvalitetsutvärderingar

Under året har omgång fem av Universitetskanslersämbetets kvalitetsutvärderingar genomförts som kan leda till en kandidat-, magister-, master och yrkesexamen. I denna omgång utvärderades 25 examina vid fakulteten. Berörda programråd och institutioner har lagt ner mycket tid för att skriva självvärdering, avidentifiera examensarbetena samt sammanställa aktuell lärarresurs för varje examen som ligger till grund för utvärderingen.

Examina i sjukgymnastik, yrkes-, kandidat-, magister- och masterexamen fick mycket hög kvalitet i den samlade bedömningen.

Rektor beslutade den 5 mars om ett system för pedagogisk meritering för lärare vid Umeå universitet. Modellen innefattar två nivåer för pedagogisk meritering:

- Meriterad lärare (Nivå 1)
- Excellent lärare (Nivå 2)

Tanken är att betydelsen av framstående pedagogiska insatser ska synliggöras och belönas. Eftersom modellen inte prövats tidigare genomfördes en pilotomgång och den är nu under utvärdering. Det primära syftet med pilotomgången var att kalibrera kravnivåer och tillvägagångssätt för meriteringsmodellen. I pilotomgången begränsades antalet ansökningar till 20 som skulle sakkunniggranskas vid hela universitetet. Platserna fördelades på fakulteterna i proportion till antalet heltidsarbetande professorer, lektorer och adjunkter, vilket innebar att sex ansökningar från medicinska fakulteten sakkunniggranskades och bedömdes i denna första omgång. Totalt inkom 10 ansökningar till medicinska fakulteten.

Vid fakulteten bedömdes Marcus Schmitt Egenolf, universitetslektor/överläkare vid dermatologi och venereologi vid institutionen för folkhälsa och klinisk medicin och Ylva Hedberg Fransson, universitetslektor vid biomedicinsk laboratorievetenskap, institutionen för klinik mikrobiologi till meriterade lärare.

6.5 Viktiga förändringar ur ett ekonomiskt perspektiv

Under år 2013 påbörjades en utbyggnad av sjuksköterskeprogrammet som finansieras av universitetet inom befintliga anslag och avser 10 nybörjarplatser/år till och med 2017 (5 platser i Skellefteå och 5 i Örnsköldsvik). Sjuksköterskeprogrammet fick under 2013 en ytterligare utökning med 10 nybörjarplatser och fakulteten tilldelades ett tillskott med 2,78 mnkr för utbyggnaden.

Under 2013 har ett arbete påbörjats med att upprätta mallar för att underlätta för ansvarig för utbildningsprogram och fristående kurser att lämna in budgetunderlag beräknat utifrån helårsstudenter (HST) per kalenderår. Tidigare har inlämnade budgetunderlag byggts på helårsstudenter per verksamhetsår. Anledningen till denna förändring är att budget och uppföljningsverktygen vid Umeå universitet är per kalenderår och det underlättar om underlag och budget följer samma tidsintervall.

6.6 Grundutbildningsnämnden

Under året har en ny organisation för grundutbildningsnämndens arbete tagit form. Nämnden har identifierat en rad områden som viktiga att arbeta strategiskt med. Nämnden har utifrån identifierade områden utsett arbetsgrupper som har till uppgift att bereda ärenden till nämnden inom respektive områden. Bland annat har en arbetsgrupp för kreativa fokusmiljöer utsetts med uppdrag att utreda vad medicinska fakulteten ser som möjliga kreativa fokusmiljöer och vilka områden som bör lyftas fram.

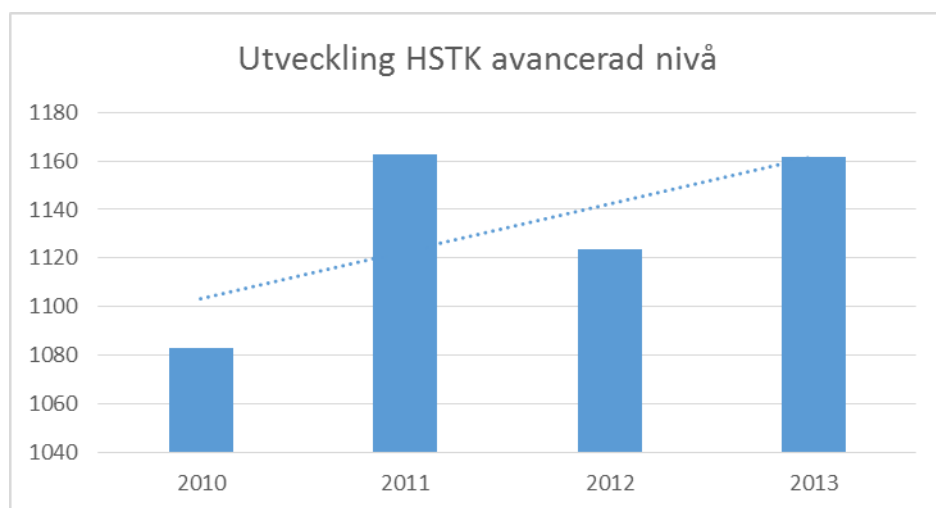
Vid grundutbildningsnämndens sammanträde den 9 september så informerade Helen Abrahamsson, Västerbottens läns landsting om deras plan om att starta en klinisk undervisningsavdelning/klinisk undervisningsmottagning (KUA/KUM). En arbetsgrupp tillsattes

av nämnden för att se över möjligheterna för en eventuell implementering av KUA/KUM för aktuella program inom fakulteten.

I början av året utsågs fyra arbetsgrupper som fick i uppdrag att utifrån fyra moment utreda möjligheter till kurssamverkan. Säkerhet i laboriemiljö, vetenskapsteori/vetenskaplig metod, ledarskap och organisation samt etik var de moment där nämnden såg möjligheter till samordning mellan programmen. Samtliga grupper har under året redovisat sina förslag till samverkan. Arbetsgruppen för säkerhet i laboriemiljö arbetade fram ett undervisningsmaterial som innehåller tre moment och som nu används vid läkar-, biomedicinsk analytiker- och biomedicinprogrammen samt de odontologiska programmen.

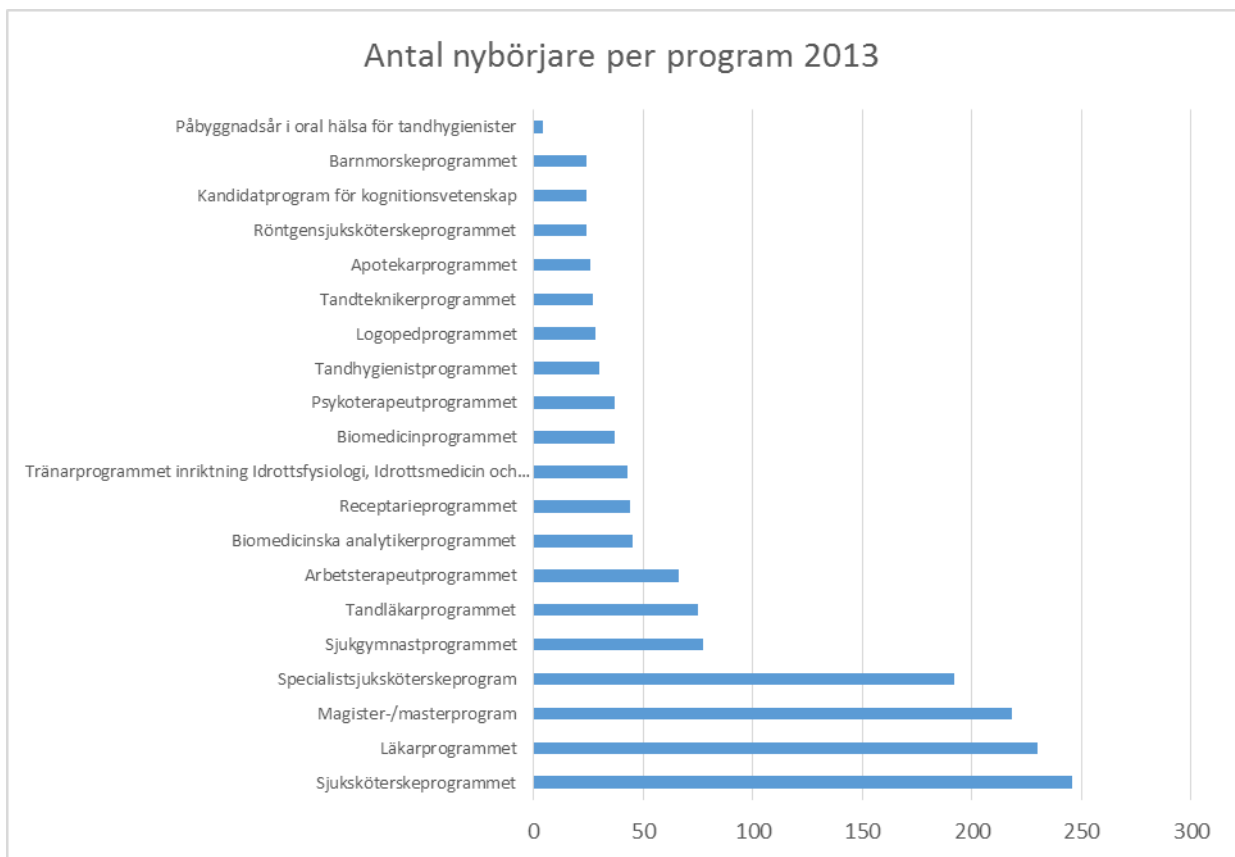
Återkommande kritik i varje Studentfallsskrivelsen som studentkårerna sammanställer visar på brister i hanteringen av kursutvärderingar vid universitetet. Grundutbildningsnämnden ser allvarligt på kritiken och beslutade under året om en hanteringsordning för program och kursutvärderingar för fakulteten. Där finns angivet hur genomförande, återkoppling och uppföljning av utvärderingen ska ske både på program- och kursnivå. I hanteringsordningen finns också angivet ett uppdrag till programråden att genomföra regelbundna alumnutvärderingar.

6.7 Sammanställningar

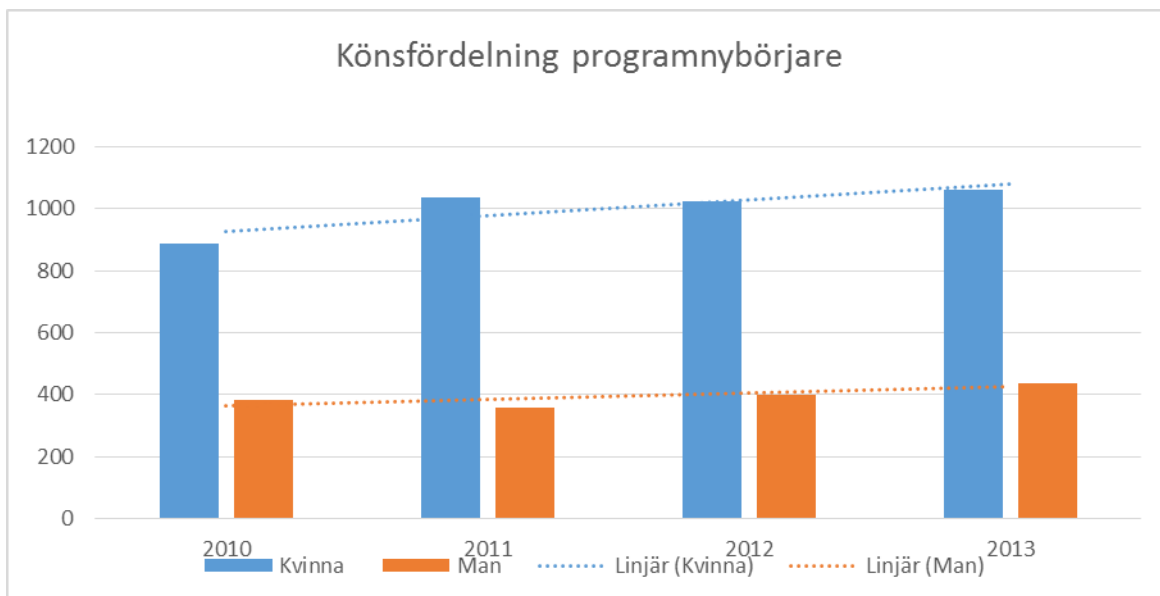
Figur 6.1 Utveckling helårsstudenter per kalenderår på avancerad nivå. Källa: Fokus

I figur 6.1 ovan kan utläsas en relativt stor variation av helårsstudenter på avancerad nivå vid fakulteten. Den största skillnaden är mellan år 2011 och 2012. En av orsakerna till denna skillnad är att läkarprogrammet förändrade en kurs på 35,5 hp från avancerad nivå till grundnivå. Masterprogrammet i folkhälsovetenskap har också ett tapp från 62 HSTK 2011 till 28,5 HSTK 2012. Ökningen mellan 2012 och 2013 kan delvis förklaras med att tandläkarprogrammet ökat med 30 HSTK.

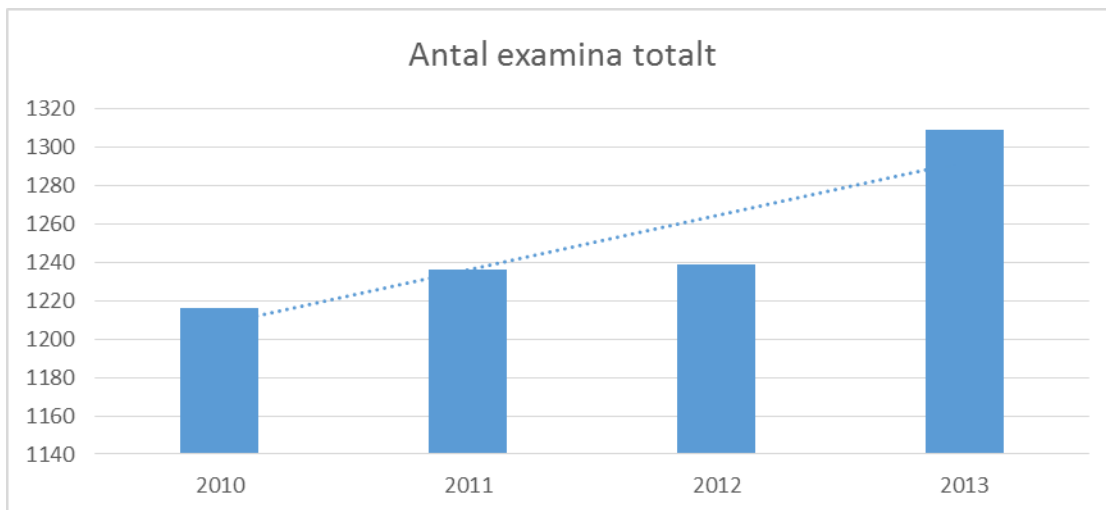
Figur 6.2. Antal programnybörjare 2013. Källa: Fokus

Under 2013 var det 1 497 programnybörjare vid fakulteten. Sjuksköterskeprogrammet har flest antal nybörjarstudenter under 2013.

Figur 6.3. Könsfördelning registrerade studenter 2013. Källa: Fokus

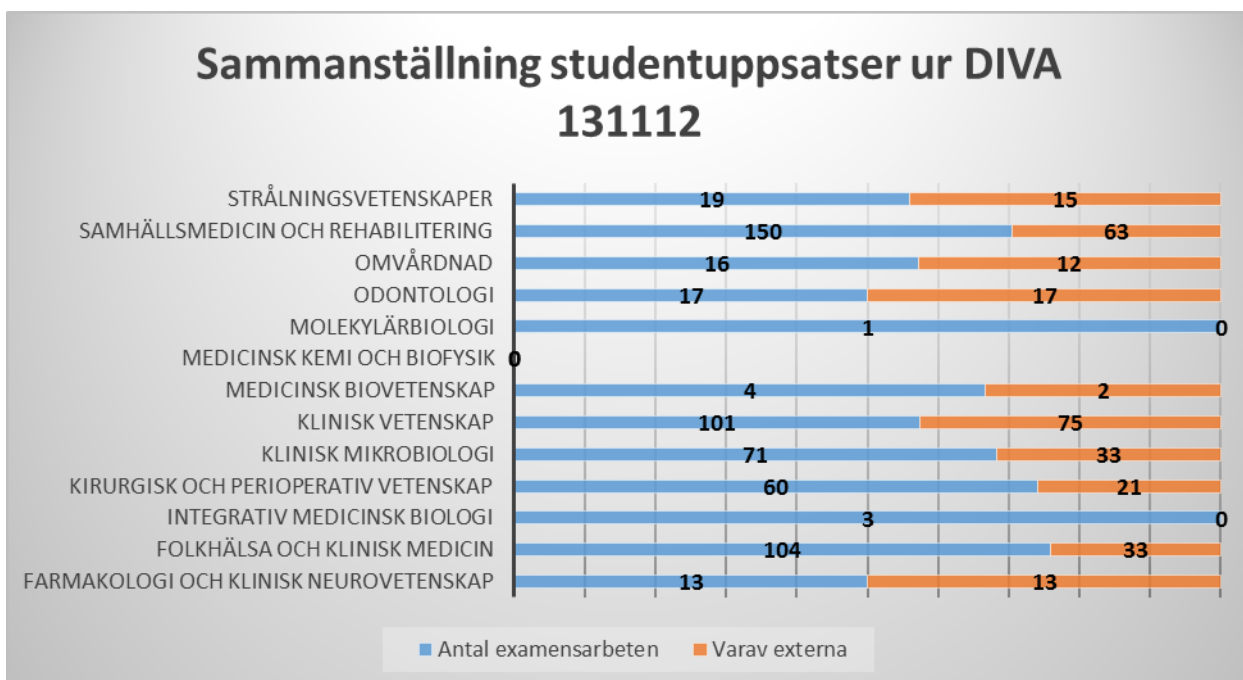
Könsfördelningen för programnybörjare visar, i likhet med de senaste fyra åren, att en stor majoriteten av nybörjarna är kvinnor.

Figur 6.4. Antal avlagda examen 2010-2013. Källa: Fokus

Antal avlagda examina har ökat mellan 2012-2013. En av förklaringarna till den relativt stora ökningen är att vid logopedprogrammet ökade antal examina från 3 till 46 mellan åren 2012 och 2013. Även sjuksköterskeprogrammet ökar antal examina med 25 mellan dessa år. Att notera är att läkarprogrammet minskar antal examina med 28 under dessa år.

Sammanställning av inlagda studentuppsatser i DiVA per institution.

Figur 6.5. Sammanställning studentuppsatser. Källa: DiVA

Samtliga inlagda studentuppsatser i DiVA samt hur många av dessa som är i samverkan med externpart. DiVA är ett nationellt samarbete och en del av Open Access-initiativet om öppen tillgång till forskningsresultat enligt Berlindeklarationen 2003. Enligt rektorsbeslut är elektronisk publicering av avhandlingar och studentuppsatser i DiVA obligatoriskt.

Internationalisering:

Medicinska fakulteten har idag ett antal formella avtal som gör det möjligt för studenter och lärare att söka medel för kortare och längre utbyten i annat land. Det finns Nordplussamarbete med ett 30-tal orter i hela Norden för de olika utbildningsprogrammen. Vidare har fakulteten ett 30-tal Erasmusavtal med olika europeiska universitet och högskolor. Inom fakulteten finns också 4 pågående Linnaeus Palme-samarbeten. Utöver detta har fakulteten 10 bilaterala avtal med bl.a. USA, Kanada, Indien, Vietnam, Bosnien-Herzegovina och Kamerun, dessa gäller för läkar- och sjuksköterskeutbildningarna.

Fakultetens internationella kommitté har under året tagit fram delmål för internationaliseringsarbetet. Under 2014 kommer kommittén att ta fram en internationell strategi för fakulteten.

Fakulteten har anordnat en temadag om utlandsstudier där det informerades om resemedicin, försäkring och säkerhet samt kulturella möten. Ett 30-tal studenter mötte upp. Denna temadag är årligen återkommande. Information om utlandsstudier ges även terminsvis på de olika programmen.

För att förbättra informationen till studenterna har en av fakultetens internationella kommitté utsedd arbetsgrupp gjort en översyn av hemsidan om internationalisering. I januari 2014 sjösattes en helt ny internationaliseringswebb med två ingångar, en för lärare och en för studenter.

Den internationella samordnaren har under året varit delaktig i den översyn av internationalisering som programrådet för läkarprogrammet har gjort. Hon har deltagit i en lärardag på läkarprogrammet för att diskutera internationalisering. I samband med detta togs en handläggningsordning för studentutbyten fram med tydliga ansvarsområden för student, lärare och samordnare. Samordnaren har även deltagit på en lärardag på läkarprogrammets termin 7. Samordnaren har även deltagit i ett seminarium i Stockholm i samband med att det nya Erasmus-programmet, Erasmus+, lanserades.

Den internationella samordnaren är sekreterare i fakultetens internationella kommitté. Hon har även suttit med i rådet för internationalisering, underorgan till Utbildningsstrategiska rådet.

Program	In		Ut	
	2013	2012	2013	2012
Arbetsterapiprogrammet	2	2	2	0
Biomedicinska analyt. progr.	4	3	1	1
Biomedicinprogrammet	4	0	1	0
Logopedprogrammet	0	0	0	0
Läkarprogrammet	13	14	78	63
Sjukgymnastikprogrammet	14	9	29	16
Sjuksköterskeprogrammet	11	27	45	37
Tandläkarprogrammet	2	8	0	13
Tandhygienistprogrammet	0	0	0	0
Tandteknikerprogrammet	0	0	1	5
Summa	50	63	157	135

Figur 6.1. In- och utresande studenter. Källa: utbildningsprogrammets internationella kontaktpersoner.

Lika villkor:

Fakulteten har utsett en handläggare för lika villkor. Handläggaren har under hösten deltagit i den årligen återkommande konferensen om jämställdhet och lika villkor för högskolor och universitet, som denna gång hölls i Sundsvall med temat "Motstånd och möjligheter - en nationell konferens om jämställdhet och likabehandling". Vidare har handläggaren deltagit i en halvdagsutbildning om diskrimineringslagstiftning och lika villkor som hölls av DO, samt i en halvdagsutbildning om HBTQ-frågor och lika behandling som hölls av RFSL.

